

EURASIA
CENTER

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. szeptember 13–19.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

Laosz Párbeszéd Partnerként csatlakozott a Sanghaji Együttműködési Szervezethez	4
Kelet-Ázsia.....	7
Dél-Ázsia	11
Délkelet-Ázsia.....	15
Közel-Kelet.....	20
Oroszország és a posztsovjet térség	24
Impresszum	27

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Laosz Párbeszéd Partnerként csatlakozott a Sanghaji Együttműködési Szervezethez

Klemensits Péter

Laosz Párbeszéd Partnerként csatlakozott a Sanghaji Együttműködési Szervezethez

A Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság hivatalosan is a Sanghaji Együttműködési Szervezet (SCO) [15. Párbeszéd Partnerévé vált](#), miután az SCO tagállamok kormányfői tanácsának 25. ülésén, amelyet 2025. szeptember 1-jén tartottak Tiencsinben, egyhangúlag elfogadták a döntést.

A Sanghaji Együttműködési Szervezet jelenleg 10 teljes jogú tagállamból, 2 megfigyelő államból és 15 párbeszéd partnerből áll, Laoszt is beleértve. A szervezet [párbeszédpartneri státusza](#) lehetővé teszi az érdekelt országok számára, hogy részt vegyenek a biztonság, a gazdaság és a kulturális csereprogramokról szóló megbeszéléseken, elősegítve az együttműködést és a kölcsönös megértést. A szervezet bővítése azonban folyamatosan napirenden van, jelenleg több mint 10 másik ország is a felvételét kérte, jól tükrözve az intézmény növekvő vonzerejét.

A 2001-ben Kínában, Sanghajban alapított SCO egy olyan kormányközi szervezet, amelynek célja a béke, a biztonság és a stabilitás előmozdítása, valamint a gazdasági együttműködés, a kulturális csere és a kölcsönös bizalom erősítése. A szervezet vezérelve a kölcsönös bizalom, a kölcsönös előnyök, az egyenlőség, a konzultáció, a különböző civilizációk tisztelete és a közös fejlődésre való törekvés. Az utóbbi években egyre inkább a hagyományos geopolitikai rivalizáláson túllépő nemzetközi együttműködés modelljévé vált. Megalakulása óta a SCO hat alapító tagról 26 országot tömörítő családdá bővült, miközben tagállamai együttes gazdasági teljesítménye megközelíti a 30 billió amerikai dollárt.

A csatlakozás valódi jelentősége

Az újonnan megszerzett státusz jelentős lépést jelent Laosz nemzetközi kapcsolatainak javításában, valamint a regionális biztonsági és gazdasági szerepvállalás kibővítésében. Párbeszédpartnerként Laosz célja, hogy kihasználja a SCO nyújtotta előnyöket a kollektív tapasztalatok vonatkozásában a regionális kihívások kezelésében, a stabilitás előmozdításában, valamint olyan együttműködési [kezdeményezésekben való részvételben](#), mint a kereskedelmi és infrastruktúra fejlesztését célzó projektek. A csatlakozás új lehetőségeket nyithat Laosz számára a befektetések vonzása és a határokon átnyúló összeköttetések javítása terén különösen a kínai Övezet és út kezdeményezés keretében. Ez a partnerség nemcsak Laosz kapcsolatait erősíti a főbb regionális hatalmakkal, mint Kína és Oroszország, hanem csökkenti diplomáciai elszigeteltségét is, miközben potenciálisan hatással lehet a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) dinamikájára a regionális szövetségek újrendezése révén. Várhatóan az SCO-tagság nagyobb befolyást biztosít Laosznak a tárgyalások során, és megerősítheti szerepét a regionális stabilitás előmozdításában.

A partnerség következményei az ASEAN stratégiai jelentőségének újraértékeléséhez vezethetnek a versengő regionális kezdeményezésekkel szemben, különösen mivel a délkelet-ázsiai országok a kínai-amerikai rivalizálás miatt összetett geopolitikai helyzetben vannak. Ez

pedig rávilágít arra, hogy az ASEAN-nak meg kell erősítenie összetartó erejét, és közösen kell kezelnie a felmerülő kihívásokat.

Laosz számára az SCO-hoz való csatlakozás egy kritikus pillanatban történt, hiszen az ország olyan kihívásokkal szembesül, mint a kábítószer-kereskedelem, a transznacionális bűnözés, a kiberbiztonsági fenyegetések és egyéb biztonsági kérdések. Laosz [jelentős kábítószer-problémával küzd](#), különösen az ópium- és heroin-termelés terén, ami az Aranyháromszög régióban való elhelyezkedésének és a határellenőrzés nehézségeinek tudható be. Az ország egykor jelentős ópiumtermelő volt, de a kábítószer-kereskedelem továbbra is kihívást jelent a távoli határvidékek, a rossz kommunikáció és a korlátozott erőforrások miatt. Bár Laosz komoly kábítószer-ellenes kezdeményezéseket hajtott végre, a távoli elhelyezkedés és a logisztikai akadályok megnehezítik a hatékony ellenőrzést. Mivel a szervezet prioritásként kezeli a terrorizmus, a szeparatizmus és a szélsőségeség „három erejének” leküzdését, Laosznak hozzáférést biztosít a terrorizmusellenes mechanizmusokhoz, kábítószer-ellenőrző ügynökségekhez és információ-megosztási platformokhoz, ezáltal javítva a nemzetbiztonságot és a belső stabilitást.

A jövőre nézve Laosz várhatóan profitálni fog a Kína által az SCO keretében bejelentett új [kezdeményezésekből is](#), amelyek között szerepel három jelentős együttműködési platform az energia, a zöld ipar és a digitális gazdaság területén, valamint együttműködési központok a tudományos és technológiai innováció, a felsőoktatás és a szakképzés területén. Az olyan közös projektek, mint a 10 millió kilowatt teljesítményű napenergia-termelés és a 10 millió kilowatt teljesítményű szélenergia-termelés, lehetőséget nyújtanak Laosznak befektetések és technológiák vonzására, támogatva az ország stratégiáját, amelynek célja, hogy a szárazföldi országból szárazföldi közlekedési csomóponttá váljon, miközben megerősíti szerepét Délkelet-Ázsia fontos áramellátási forrásaként.

Thongloun Sisoulith elnök a tienccsini [találkozón hangsúlyozta](#), hogy Laosz nagy jelentőséget tulajdonít a SCO elveinek és célkitűzéseinek, amelyek összhangban állnak a kormányzat irányelveivel és külpolitikájával, amely „a béke, a függetlenség, a barátság és a kölcsönösen előnyös együttműködés elveit” követi. A partnerség egyezést mutat Laosz stratégiájával, amelynek célja a nemzetközi partnerségek diverzifikálása és a regionális dinamika kiegyensúlyozása, ami a vállalkozások számára elsősorban az energia- és logisztikai ágazatokban rejlő potenciált jelzi.

A turizmus fejlesztésének irányában jelentős lépést jelenthet, hogy az SCO által ösztönzött infrastrukturális projektek indítása javíthatja a laoszi [kulturális helyszínek hozzáférhetőségét](#), tovább integrálva az országot a regionális turisztikai hálózatokba.

A gyorselemzést készítette: Klemensits Péter

A borítókép illusztráció, forrása: [Wikimedia Commons](#)

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

A kínai külügyminiszter befejezte európai látogatását, megerősítve a kölcsönös megértést a felek között

Fan Anqi, Global Times, 2025. szeptember 17.

Wang Yi kínai külügyminiszter kedden zárta ötnapos utazását Ausztriába, Szlovéniába és Lengyelországba. A látogatás célja az volt, hogy megerősítse a hagyományos barátságot Kína és az európai országok között, valamint konszenzust alakítson ki az együttműködés elmélyítéséről, a fejlődés előmozdításáról és a béke megőrzéséről – közölte kedden a kínai külügyminisztérium szóvivője. A szóvivő hozzátette, hogy Ausztria, Szlovénia és Lengyelország vezetői egyaránt hangsúlyozták, hogy nagyra értékeli a Kínával fennálló kapcsolataikat, készek a magas szintű cserék fenntartására Kínával, és kiemelték, hogy Európa és Kína partnerek, és fokozniuk kell a konstruktív párbeszédet és együttműködést. Mindhárom ország kijelentette, hogy szívesen látja a kínai vállalatokat, hogy befektessenek és együttműködjenek Európában. Wang útjáról részletesen beszámolva Lin Jian külügyminisztériumi szóvivő keddi sajtótájékoztatón elmondta, hogy a látogatás elmélyítette a kétoldalú kapcsolatokat. Wang Yi külügyminiszter megjegyezte, hogy Kína készen áll a három országgal való stratégiai kommunikáció fokozására, a Kína-Ausztria zöld együttműködés elmélyítésére, a Kína-Szlovénia gyakorlati együttműködés bővítésére, a Kína-Lengyelország együttműködés előmozdítására az „Egy övezet, egy út” kezdeményezés keretében, valamint a kulturális és emberközi kapcsolatok erősítésére – mondta Lin. Lin szerint Kína és Lengyelország kiadta a Lengyelország–Kína kormányközi bizottság negyedik ülésének közös következtetéseit. Lin szerint a látogatás elősegítette a második világháború történelmének helyes megítélését. Wang Yi külügyminiszter hangsúlyozta, hogy idén van a világháborúban elért győzelem 80. évfordulója. A kínai nép hatalmas árat fizetett és jelentős hozzájárulást nyújtott a második világháború ázsiai hadszínterén és a világháborúban elért győzelemhez. A győzelem eredményeit, köztük Tajvan Kínához való visszacsatlakozását, meg kell őrizni. A „tajvani függetlenség” erők kísérletei az ország felosztására és a háború utáni nemzetközi rend aláásására kudarcra vannak ítélve – mondta. Wang közép- és kelet-európai látogatása szorosan követi legutóbbi, június végén és július elején tett nyugat-európai utazását, amely során Belgiumot, Franciaországot és Németországot látogatta meg. Emellett megtartotta a 13. fordulóban a Kína–EU magas szintű stratégiai párbeszédet Kaja Kallas EU külügyi főképviselelővel. Zhao Yongsheng, a Pekingi Nemzetközi Üzleti és Gazdasági Egyetem Regionális és Nemzetközi Tanulmányok Intézetének kutatója, aki a közelmúltban tudományos kutatást végzett Európában, elmondta, hogy Wang egyre gyakoribb látogatásai a Kína és az EU diplomáciai kapcsolatainak 50. évfordulójának jelentőségén túlmutató stratégiai és gazdasági megfontolásokat tükröznek. Zhao megjegyezte, hogy az utazás időzítése tükrözi Kína elkötelezettségét, hogy felelős nagyhatalomként viselkedjen, mivel a jelenlegi orosz-ukrán konfliktus Európa számára nagy kihívás.

Forrás: [Chinese FM wraps up Europe visit, reinforces understanding](#)

A japán jegybank változatlanul tartja az alapkamatot

Yuri Kageyama, Japan Today, 2025. szeptember 19.

A japán jegybank pénteken változatlanul 0,5%-on tartotta az alapkamatot, amire széles körben számítottak, tekintettel a közelmúltbeli, célérték feletti inflációs trendekre. A Japán Bank a kétnapos politikai testületi ülés után hozta nyilvánosságra döntését az egynapos irányadó kamatlábról. „Japán gazdasága mérsékelten fellendült, bár részben némi gyengeség volt megfigyelhető. A tengerentúli gazdaságok összességében mérsékelten növekedtek” – áll a közleményben. Az amerikai Federal Reserve a hét elején 0,25 százalékponttal csökkentette az alapkamatot, ami a Fed első csökkentése december óta, és rövid lejáratú kamatlábát 4,3%-ról körülbelül 4,1%-ra csökkentette. Japán az elmúlt években deflációs trendek miatt szenvedett, de az árak fokozatosan emelkednek. A legfrissebb kormányzati adatok szerint a fogyasztói árak a jegybank 2%-os célértéke fölé emelkednek, 2,5% és 3% között. A Japán Bank megjegyezte, hogy az exportot magasabb vámok fogják sújtani, amelyek Donald Trump amerikai elnök politikája miatt következtek be. A vámok bevezetésére számítva a kereskedelem növekedése tapasztalható, de ezek az emelések most alábbhagynak – áll a közleményben. Szintén kockázati tényezőként említették a belpolitikai bizonytalanságot. Shigeru Ishiba miniszterelnök lemond, a kormányzó párt pedig választásokat tart új vezető kiválasztására. Várhatóan öt jelölt indul a versenyben, a pártok szavazására pedig a jövő hónap elején kerül sor. A Liberális Demokrata Párt hatalmi helyzete, amely a háború utáni Japánt szinte szüntelenül uralta, az utóbbi időben megbomlani látszik. A japán tőzsde az utóbbi időben fellendült, a Nikkei 225 index csütörtökön újabb rekordot döntött, a Fed kamatcsökkentésének köszönhetően. A részvények péntek reggel enyhén estek a kereskedésben.

Forrás: [Japan's central bank holds steady on key interest rate](#)

Dél-Koreába látogathat a japán miniszterelnök

The Japan Times, 2025. szeptember 19.

A japán és dél-koreai vezetők szeptember 30. körül kétnapos látogatást terveznek Shigeru Ishiba miniszterelnök részvételével Busanba, ahol várhatóan találkozik Lee Jae Myung dél-koreai elnökkel. Ez lesz Ishiba első látogatása Dél-Koreában hivatalba lépése óta, egyben utolsó külföldi útja lemondása előtt. Az augusztus 23-i tokiói megbeszélésen a vezetők megállapodtak, hogy tárgyalnak a társadalmi kihívásokról, például az előregedő népességről és a regionális fejlődésről. A látogatás célja az „ingajárat diplomacy” erősítése, valamint a Japán–Dél-Korea kapcsolatok javulásának zökkenőmentes átadása az új kormányzatnak. Ishiba a busani út előtt részt vesz az ENSZ Közgyűlésén New Yorkban, előkészítve a további együttműködést.

Forrás: [Japan and South Korea planning Busan visit for Ishiba](#)

2025 január-augusztusában a Kína–Közép-Ázsia tehervonatok száma 22,7%-kal nőtt

Xinhua, 2025. szeptember 19.

2025 első nyolc hónapjának eredményei alapján Kínában a Kína–Közép-Ázsia nemzetközi vasúti teherforgalmi útvonalon közlekedő tehervonatok száma 9626 volt, ami 22,7%-os növekedést jelent éves szinten, tudatta a Kínai Vasutak Állami Vállalata. A kínai hivatal által közzétett adatok szerint a jelentési időszakban a vonatokkal 751 ezer szabványos konténert (TEU) szállítottak, ami 31,1%-kal több, mint egy évvel korábban. Érdeemes megjegyezni, hogy 2025. augusztus 31-ig a szolgáltatás elindítása óta a Kína–Közép-Ázsia tehervonatok összesen több mint 69 ezer utat teljesítettek, 5,19 millió TEU rakományt szállítva. Emellett a Kínai Vasutak Állami Vállalat által közzétett adatok szerint a Kína–Laosz vasút, a Transzkaszpai Nemzetközi Szállítási Folyosó és más logisztikai csatornák működésének köszönhetően a Kína–Közép-Ázsia tehervonatok szolgáltatásai ma már 128 kínai körzeti szintű várost, valamint 11 másik ázsiai ország több mint 100 városát kötik össze.

Forrás: [В январе-августе 2025 года число отправок грузовых поездов "Китай-Центральная Азия" выросло на 22,7 проц.](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

Képes lesz-e Nepál új miniszterelnöke teljesíteni az ígéreteit?

Biswas Baral, The Diplomat, 2025. szeptember 16.

A nepáli Z generációs forradalom nyomán megalakult, Sushila Karki vezette ideiglenes kormány megalakulásával tíz év után véget ért az a dráma, amelyben ugyanaz a három ember váltotta egymást a miniszterelnöki széken, mintha az állami apparátus a játékszerük lenne. De nem lesz könnyű választásokat tartani a következő hat hónapban, ami az új kormány egyetlen feladata. Van néhány dolog, ami Karki javára válik. Ő a Z generációs forradalom megbízottja. Szerencsére kétnapos vérontás után gyorsan konszenzus született egy új kormány megalakításáról a jelenlegi alkotmány keretein belül, így elkerülhetővé vált egy újabb hosszabb instabilitási időszak. Ez összhangban volt a parlamentben képviselt politikai pártok – főként a három nagy párt: a Nepáli Kongresszus, a Nepáli Kommunista Párt – Egyesült Marxista–Leninista (CPN–UML) és a CPN (Maoista Központ) – követeléseivel is. Másik nagy követelésüket azonban figyelmen kívül hagyták. Ők a parlament megőrzését akarták. Ramchandra Paudel elnök a Z generáció vezetőinek követeléseinek megfelelően feloszlatta a parlamentet. Karki feladata lesz ezeknek a pártoknak a bizalmát elnyerni. Ha a választások előtti időszakban megpróbálná őket megkerülni, az visszaüthetne. A régi pártok jelenleg hátrányban vannak, vezetőik szó szerint az életükért futnak. Annak ellenére, hogy a Z generációs mozgalom néhány vezetője állítólag a monarchia visszaállítását támogatta, hangjukat elhallgattatták. Ők is bajt okozhatnak a következő napokban. Ugyanígy más pártok és választókerületek is, akik ki akarják várni a megfelelő pillanatot. Érdeükben áll majd elhalasztani a választásokat, hogy megakadályozzák a Z generációs mozgalommal kapcsolatos erők lendületét. De a Z generáció vezetése sem monolitikus. Jellemző volt, hogy a Z generáció talán legismertebb vezetője a miniszterelnök lemondását kérte már másnap, miután az esküt letette! Ezeknek a politikai pártoknak és csoportoknak a felkészültség hiánya mellett a biztonság talán még nagyobb aggodalomra ad okot. A közelmúltban a rendőrség még a kisebb tüntetéseket sem tudta kezelni – ismételt kudarcuk halálesetekhez és pusztításhoz vezetett. A helyzetet tovább rontja, hogy a Z generáció tüntetése során sok rendfenntartó felszerelése megsemmisült. A politikai pártok a nepáli hadseregben sem bíznak, miután az nem avatkozott be a Z generáció tüntetéseibe, és még a központi titkárságot és az elnöki palotát sem védte meg. Egyesek gyanítják, hogy a hadsereg elégedett volt azzal, hogy a polgári vezetők bukását hagyta.

Forrás: [Gen Z's Gambit: Can Nepal's New Prime Minister Deliver?](#)

A Reko Diq több mint 5,5 milliárd dollár finanszírozási kötelezettségvállalást biztosított globális pénzügyi intézményektől

Pakistan Today, 2025. szeptember 17.

A pakisztáni Reko Diq Mining Company (RDMC) több mint 5,5 milliárd dollár finanszírozási kötelezettségvállalást kapott nemzetközi pénzügyi intézményektől (IFI), ami meghaladja a 7,48 milliárd dolláros projekt 3,74 milliárd dolláros finanszírozási igényét. A Beludzsisztán Chagai kerületében található Reko Diq projekt 50:50 arányú adósság-saját tőke modellel kerül fejlesztésre, és a kivitelezés várhatóan 2025 decemberében kezdődik. A kereskedelmi üzemeltetés 2028-ra tervezett. A legfontosabb finanszírozók közül az amerikai Export-Import Bank (EXIM) körülbelül 1 milliárd dollárt vállalt, míg a Japán Nemzetközi Együttműködési Bank (JBIC) 300 millió dollár nyújtására állapodott meg. Ezenkívül a dán exportkredit-ügynökség garanciákat nyújtott a projekt kereskedelmi banki finanszírozásának és berendezésbeszerzésének támogatására. A magas rangú tisztviselők megerősítették, hogy az 5,5 milliárd dolláros kötelezettségvállalásból csak a legkedvezőbb hitelkondíciókat választják ki, amelyek jelentősen kedvezőbbek a szokásos kereskedelmi hitelekénél. A finanszírozás lezárására 2025 szeptemberében vagy október elején kerül sor. Ezen kötelezettségvállalásokon túl az RDMC 400 millió dolláros áthidaló finanszírozást készül nyújtani a bányaterületet a Main Line-2 (ML-2) és a Main Line-3 (ML-3) vonalakon keresztül Port Qasimmal összekötő vasúti infrastruktúra építésének finanszírozására. Ez a vasúti fejlesztés elengedhetetlen az ásványi anyagok hatékony szállításához, és várhatóan a bánya üzembe helyezése előtt, 2025-ben fejeződik be. Három állami tulajdonú vállalat – az Oil and Gas Development Company Limited (OGDCL), a Pakistan Petroleum Limited (PPL) és a Government Holdings (Private) Limited (GHPL) – igazgatótanácsa és éves közgyűlése 715 millió dolláros projektköltséget hagyott jóvá, ezzel a projekt teljes értéke 7,48 milliárd dollárra emelkedett. A módosított összeg tükrözi az inflációt, az árucikkek árának ingadozását és a hitelezők vészhelyzeti terveit.

Forrás: [Reko Diq secures over \\$5.5 billion in financing commitments from global financial institutions: report](#)

India nem fél a nukleáris fenyegetésektől, térdre kényszerítette Pakisztánt

Anand Mohan J., The Indian Express, 2025. szeptember 18.

Narendra Modi miniszterelnök szerdán, 75. születésnapját ünnepezve Madhya Pradesh állam Dhar körzetében kijelentette, hogy az indiai katonák egy szempillantás alatt térdre kényszerítették Pakisztánt, mivel India nem fél senki nukleáris fenyegetéseitől, hanem „belép az ellenség otthonába és lecsap”. Modi elmondta, hogy volt idő, amikor „pakisztáni terroristák megpróbálták megsérteni anyáink és nővéreink méltóságát”. „Válaszul a Sindoor hadművelet keretében megsemmisítettük terrorista bázisaikat. Bátor katonáink egy szempillantás alatt térdre kényszerítették Pakisztánt” – mondta. Beszédében Modi egy másik történelmi eseményre is utalt, amelyre ezen a napon került sor: Hyderabad felszabadításának napjára. „Ezen a napon a nemzet tanúja lehetett Sardar Patel acélos akaraterejének. Ez volt az a nap, amikor az indiai hadsereg megszabadította Hyderabadot a számtalan atrocitástól, megvédte a lakosság jogait és visszaadta India büszkeségét” – mondta. „Évtizedeken át ez a nagyszerű eredmény és katonáink rendkívüli bátorsága nagyrészt feledésbe merült. De Önök lehetőséget adtak nekem, hogy tiszteljek előtte. Kormányunk gondoskodott arról, hogy a Sardar Patelhez és Hyderabadhoz kapcsolódó szeptember 17-i események örökre megmaradjanak.”

Forrás: [India not afraid of nuclear threats, brought Pakistan to its knees, Modi says](#)

India milliomosainak térképe: Telangana, Haryana és Gujarat az új fókuszpontok

Sunaina Chadha, Business Standard, 2025. szeptember 19.

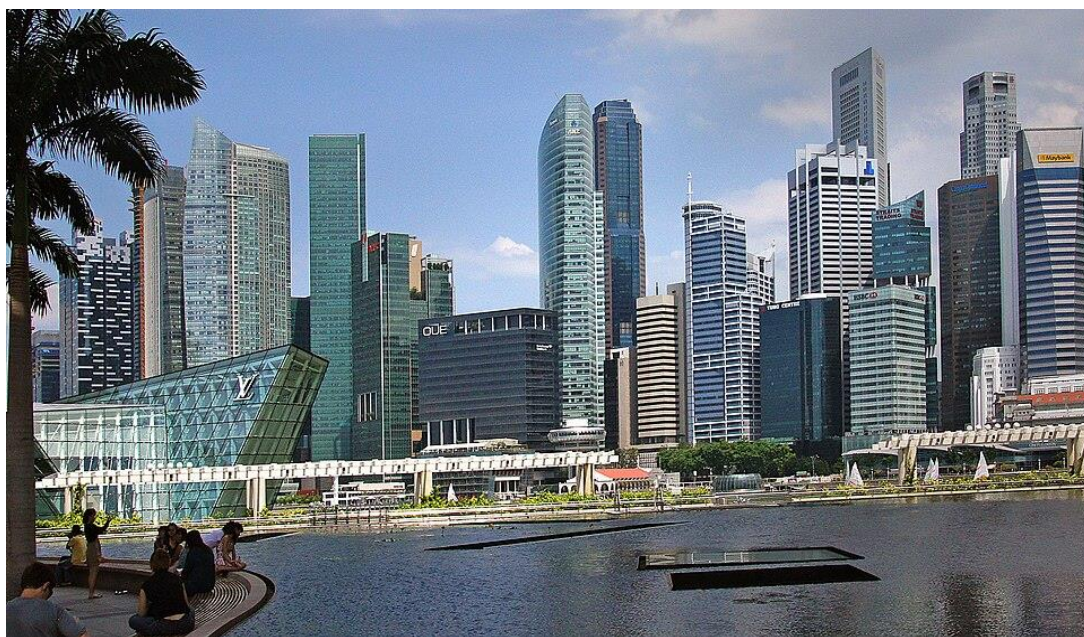
India prosperitásának története már nem csak a GDP növekedéséről vagy az unikornis startupokról szól – hanem arról is, hogy ez a növekedés mennyire hatékonyan alakul át adóköteles jövedelemmé és milliomos háztartásokká. A Mercedes-Benz Hurun India Wealth Report 2025 új adatai egyértelmű összefüggést mutatnak a magasabb jövedelemadó-GSDP (Gross State Domestic Product) arányú államok és a milliomos háztartások sűrűsége között. Maharashtra és Delhi, ahol az adóbevételek a GSDP 19, illetve 18 százalékát teszik ki, szintén az élen járnak a milliomosok legnagyobb koncentrációjával. Ez a összefüggés két igazságot tár fel: India gazdagságának erősödése folyamatos, és ennek az adózáson keresztül történő formalizálódása felgyorsul. Ugyanakkor a gazdagság államonkénti eloszlása rávilágít arra, hogy India déli és nyugati része az ország pénzügyi motorjává válik, miközben új központok, mint Telangana és Haryana, gyorsan emelkednek fel. A listát tehát Maharashtra (19%) és Delhi (18%) vezetik, amit a pénzügyi szolgáltatások, a nagyvállalatok és a jól fizető állások hajtanak, ami a gazdasági méretükhöz képest magas adóbevételt eredményez. Karnataka (9%), Chandigarh és Haryana (mindkettő 7%) szorosan követik őket, ami világszínvonalú IT-központjaik és vállalati központjaik erejét tükrözi, amelyek jelentős adóköteles jövedelmet generálnak. Ezzel szemben az agrár- vagy informális szektorral rendelkező államok sokkal alacsonyabb arányokat mutatnak, például Uttar Pradesh (1,89%) és Bihar (0,78%) nagy népességük ellenére alacsonyabb adó/GSD aránnyal rendelkeznek.

Forrás: [India's millionaire map: Telangana, Haryana, Gujarat are the new hotspots](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

A vietnámi tőzsde négyszeresére növelné a külföldi befektetői számlák számát 2030-ig

Ngoc Mai, Hanoi Times, 2025. szeptember 13.

A vietnámi Pénzügyminisztérium 2030-ig szeretné 200 000-re növelni a külföldi befektetői értékpapírszámlák számát Vietnámban, ami négyszerese a jelenlegi adatnak. 2030 után ez a szám várhatóan évente 15%-kal fog tovább növekedni. E célok a minisztérium által 2025. szeptember 12-én jóváhagyott befektetői és alapkezelési fejlesztési terv részét képezik. A külföldi számlák száma fokozatosan emelkedett: míg 2021 elején körülbelül 35 000 számlát tartottak nyilván, 2025 augusztusának végére ez a szám már elérte a 49 000-et. A terv szerint a külföldi befektetők bevonását célzó főbb intézkedések közé tartozik az adminisztratív eljárások egyszerűsítése, a számlanyitási idő lerövidítése, valamint egy központi elszámolóház (CCP) bevezetése a származtatott termékek elszámolására. A Pénzügyminisztérium emellett felülvizsgálja és bővíti a külföldi tulajdonlási korlátokat olyan nem stratégiai ágazatokban, amelyek nem érintik a nemzetbiztonságot. A piac termékportfóliójának diverzifikálása szintén fontos feladat az elkövetkező öt évben. Ezen időszak alatt a minisztérium ösztönözni kívánja a nyilvános részvénykibocsátásokat (IPO), valamint a hazai nagyvállalatok és külföldi befektetésű cégek tőzsdei bevezetését. A Pénzügyminisztérium továbbá arra bátorítja a belföldi magánszemélyeket, hogy professzionális alapokon keresztül fektessenek be, ezáltal növelve a piac hatékonyságát, stabilitását és mélységét. A tervek szerint 2030-ra az alapjegyekkel rendelkező befektetők száma eléri a 2,5 milliót, míg 2035-re ötmillióra bővül. Az értékpapír-befektetési alapok száma 2030-ra elérheti az 500-at, majd ezt követően évente 25%-kal nőhet. Az elkövetkező öt év során a befektetési alapok nettó eszközértéke várhatóan eléri a GDP 5%-át, a következő évtized során pedig kétszámjegyű arányra emelkedik. 2030-ra az egyéni befektetők által generált forgalom a piac teljes likviditásának 70%-át fogja kitenni, míg a fennmaradó 30%-on a hazai intézményi és külföldi befektetők osztoznak majd. Vu Thi Chan Phuong, az Állami Értékpapír-bizottság elnöke szerint az átalakítási terv célja a piac stabilitásának és mélységének erősítése, valamint az új, kevésbé tapasztalt befektetők képzése. Nguyen Duc Chi pénzügyminiszter-helyettes hangsúlyozta, hogy az egyéni befektetőknek meg kell változtatniuk szemléletüket: a „tőzsdén játszás” helyett „tőzsdei befektetésként” kell tekinteniük a részvényt piacra. Mint mondta, ezeknek a befektetőknek tőkéjüket professzionális alapkezelőkre kellene bízniuk, kiegyensúlyozott hozamok és megosztott kockázatvállalás mellett.

Forrás: [Vietnam stock market eyes fourfold surge in foreign investor accounts by 2030](#)

Malajzia Délkelet-Ázsia első űrrakéta-kilövőállomását tervezi

TheEdgeMalaysia, 2025. szeptember 20.

Malajzia ambiciózus célt tűzött ki: 2029-re Délkelet-Ázsia első olyan országává kíván válni, amely saját rakétakilövő-állomással rendelkezik. A Malajziai Űrügynökség (Malaysian Space Agency – MYSA) főigazgatója, Datuk Azlikamil Napiah szerint három helyszínt választottak ki előzetesen az infrastruktúra kiépítésére: Pahang, Sarawak és Sabah államokban. A projekt szorosan illeszkedik a 2030-ig szóló Nemzeti Űrpolitika célkitűzéseire, és akár több mint 10 milliárd RM-rel is hozzájárulhat az ország bruttó hazai termékéhez, amennyiben Malajzia sikeresen pozicionálja magát a gyorsan fejlődő űripar regionális központjaként. „Eddig három fél jelezte érdeklődését, közülük az egyik már be is nyújtotta a megvalósíthatósági tanulmányát. Ezt a dokumentumot 90 napon belül értékeljük” – közölte Azlikamil szombaton, miután részt vett a Jalan Baru-ban található Parit 5 Timur (Tengah) Surau felújítási munkálatainak átadási ünnepségén. Hangsúlyozta, hogy Malajzia egyenlítői elhelyezkedése különleges előnyt biztosít a rakétakilövések során: a Föld forgási energiáját kihasználva jelentős üzemanyag-megtakarítást tesz lehetővé, így költséghatékonyabb indításokat eredményezhet. A projekt hosszabb távú céljai között szerepel Malajzia saját földmegfigyelő műholdjának kifejlesztése, egy űrváros létrehozása, valamint rakétakilövési szolgáltatások nyújtása más országok és partnerek számára. A beruházás köz- és magánszféra partnerségi modellben (PPP) valósul meg, amelyben a kormány és a magánbefektetők megosztva viselik a költségeket. Az előkészítő munkálatok és jóváhagyások után a kivitelezés várhatóan 2029 elején kezdődhet meg. „A beruházás nemcsak a tőkebeáramlást ösztönzi, hanem jelentős gazdasági multiplikátorhatást vált ki a helyi közösségek számára: új infrastruktúrával, energetikai projektekkal és munkahelyekkel járul hozzá a fejlődéshez” – tette hozzá Azlikamil. A hivatalos program részeként a főigazgató korábban öt felújított surau (muszlim imaház) átadását is vezette, amelyek a Madani Adoptált Falu Program keretében újultak meg, összesen 315 000 RM támogatással. A munkálatok 2025. június 9-én indultak és augusztus 8-án fejeződtek be. Az érintett imaházak: Surau Ehsaniah (Parit 2 Timur), Surau Tuan Guru Haji Bahaudin (Parit 3 Timur), Surau Haji Mohamad (Parit 3 1/2 Timur), Surau Nur Al-Iman (Parit 4 Timur) és Surau Parit 5 Timur (Tengah).

Forrás: [Malaysia aims for first Southeast Asia rocket launch pad by 2029](#)

Indonézia az export bővítését tervezi az EFTA-országok irányába

RedaksiSatu, 2025. szeptember 19.

Dyah Roro Esti Widya Putri, Indonézia kereskedelmi miniszterhelyettese, valamint Kurt Jager, az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) főtitkára megbeszélést folytattak az Indonézia és az EFTA között létrejött Átfogó Gazdasági Partnerségi Megállapodás (Indonesia–EFTA CEPA / IE-CEPA) hatékonyabb kihasználásáról. A találkozó során kiemelt figyelmet kaptak azok a lehetőségek, amelyek révén növelhető lenne az indonéziai kiváló termékek exportjának piaci hozzáférése az EFTA-tagállamokban. Putri miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy Indonézia elkötelezett az IE-CEPA kihasználtsági rátájának növelése mellett, és többféle lehetőséget vizsgál annak érdekében, hogy a mikro-, kis- és középvállalkozások (KKV-k) számára is könnyebben elérhetővé váljanak a megállapodás által kínált előnyök. „Indonézia ösztönzi a vámkontingens (TRQ) kötelezettségvállalások gyorsabb megvalósítását, különösen a pálmaolaj és származékai esetében, az Indonéz Fenntartható Pálmaolaj (ISPO) szabvány elismerése révén” – fogalmazott Putri pénteki nyilatkozatában. A 2025. szeptember 17-én, Genfben tartott találkozón a miniszterhelyettes felhívta a figyelmet a KKV-termékek – mint például a kávé, a kakaó és a bútorok – exportjának bővítési lehetőségeire az EFTA-tagállamok irányába. Putri méltatta az IE-CEPA végrehajtását támogató különböző kapacitásépítési programokat is, és szorgalmazta ezek bővítését annak érdekében, hogy a vállalkozások és mindkét fél szélesebb körű előnyökhöz juthassanak. Egyúttal ismertette annak a tervnek a körvonalait, mely szerint egy integrált információs portál jönne létre, amely összekapcsolná az indonéz vállalatoktól és az EFTA-tagországoiktól származó adatokat. „Indonézia már rendelkezik az INATRADE platformmal és a Szabadkereskedelmi Megállapodási Központtal (FTA Center), de úgy látjuk, szükség van egy átfogóbb rendszerre, amely segítené a vállalkozásokat a kereskedelmi partnerek megtalálásában és az IE-CEPA előnyeinek kihasználásában” – tette hozzá. Ugyanezen alkalommal Kurt Jager elmondta, hogy a kereskedelemösztönzéssel és az IE-CEPA optimalizálásával kapcsolatos párbeszédet a Közös Bizottság Ülésein (Joint Committee Meeting – JCM), valamint kereskedelemösztönző szemináriumokon keresztül lehetne előmozdítani. Kiemelte, hogy a megállapodás hatékony kihasználását érdemes specifikus szektorokra – például a textiliparra és a lábbeligyártásra – összpontosítani. Egyúttal rámutatott arra is, hogy Indonéziának átfogó módon kell megértenie az ellátási lánc működését. Jager reagált arra a növekvő lehetőségre is, hogy az indonéz KKV-k kávéexportja bővüljön az EFTA-országokban. Hangsúlyozta, hogy Indonéziának alaposan fel kell mérnie a piaci igényeket, és meg kell határozni a promóciós tevékenységek optimális időzítését. Továbbá arra bátorította Indonéziát, hogy növelje a külföldi közvetlen tőkebefektetéseket (FDI), ami új üzleti szektorok megnyitását teheti lehetővé. E lépést szerinte a termékek és a célpiac igényeinek mélyebb ismeretével kell kiegészíteni. Az EFTA – amely Svájcból, Norvégiából, Izlandból és Liechtensteinből áll – célja a gazdasági integráció előmozdítása és a tagállamok közötti, valamint harmadik országokkal, például Indonéziával való szabadkereskedelem támogatása.

Forrás: [Roro Esti: Indonesia Gencar Optimalkan Perdagangan dengan Negara EFTA](#)

A SGX két új indexet indított a befektetői érdeklődés élénkítésére

Benjamin Lim, The Straits Times, 2025. szeptember 22.

A Szingapúri Értéktőzsde (SGX) 2025. szeptember 22-én két új részvényindexet indított útjára: az iEdge Singapore Next 50 Indexet és az iEdge Singapore Next 50 Liquidity Weighted Indexet. A kezdeményezés célja, hogy bővítse a befektetési lehetőségek körét, növelje a piaci likviditást, és élénkítse a befektetői érdeklődést a Straits Times Index (STI) 30 legnagyobb vállalatán túli részvények iránt. Az új indexek a fő részvénytábla következő 50 legnagyobb vállalatát követik nyomon, amelyek nem szerepelnek az STI-ben, de jelentős piaci értékkel és kereskedési aktivitással rendelkeznek. Az indexbe való bekerülés feltétele a legalább 100 millió szingapúri dolláros piaci kapitalizáció, valamint minimum 100 000 dolláros medián napi forgalom. Az indexek negyedévente kerülnek felülvizsgálatra, így azok összetétele dinamikusan tükrözi a piaci változásokat. Az iEdge Singapore Next 50 Index a szabad forgalomban lévő részvények piaci kapitalizációja alapján súlyozza a cégeket, míg a Liquidity Weighted Index a hat hónapos medián kereskedési értéket veszi figyelembe, így a legaktívabban kereskedett részvények nagyobb súlyt kapnak. A vállalatok, amelyek a legnagyobb súllyal szerepelnek az indexekben, többek között a ComfortDelGro, a Yangzijiang Financial Holding és a Keppel REIT. A likviditás-alapú indexben emellett a CapitaLand Ascott Trust, a Sheng Siong Group és a Suntec REIT is előkelő helyen szerepel. Az SGX közleménye szerint az új indexeket átlátható, szabályalapú metodológia alapján alakították ki, amely figyelembe veszi a likviditást, a piaci kapitalizációt és a közkezhányadot. Az indexek célja, hogy megalapozzák új tőzsdei termékek – például tőzsdén kereskedett alapok (ETF-ek) és határidős termékek – bevezetését, amelyek révén a befektetők közvetlenül is részesedhetnek a közepes kapitalizációjú szegmens növekedéséből. Elemzők üdvözlötték a lépést, hangsúlyozva, hogy az új indexek nemcsak a piac strukturális fejlődését szolgálják, hanem elősegítik a közepes méretű vállalatok nemzetközi láthatóságát is. A CGS International Securities vezérigazgatója, Malcolm Koo szerint ezek az indexek alapot teremthetnek új, indexhez kötött termékek fejlesztéséhez, amelyek javíthatják a piaci likviditást és növelhetik az intézményi érdeklődést. Az SGX szerint az új indexek szervesen illeszkednek a tőzsde meglévő globális indexcsaládjába, például az iEdge-OCBC Singapore Low Carbon Select 40 Index és az iEdge S-REIT Leaders Index mellé. Ezzel tovább erősítik a szingapúri piac mélységét és tematikus relevanciáját. Bár az indexek önmagukban még nem elérhetők közvetlen kereskedésre, az SGX célja, hogy ezek köré új pénzügyi termékeket építsenek. Ehhez azonban szükség van a befektetők megfelelő edukációjára is. Gerald Wong, a Beansprout pénzügyi platform vezérigazgatója szerint a befektetőknek érteniük kell az indexek felépítését, célját, és azt, hogy miként illeszthetők be saját befektetési stratégiájukba. Végül soron az SGX lépése hozzájárulhat egy élénkebb, inkluzívabb és átláthatóbb részvénytőzsdének kialakulásához Szingapúrban, amelyben a kisebb és közepes cégek is nagyobb szerephez juthatnak.

Forrás: [SGX launches two new indexes to boost investor demand and interest in Singapore stock market](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

A Szezei-csatorna bevételei júliusban 11%-kal, 359 millió dollárra nőttek Al Arabiya, 2025.09.19.

A Szezei-csatorna bevételei júliusban 11%-kal nőttek, elérték a 359 millió dollárt, szemben a tavalyi év azonos hónapjában elért körülbelül 323 millió dollárral, az egyiptomi CAPMAS (*Central Agency for Public Mobilization and Statistics*) adatai szerint. A csatornán áthaladó hajók száma 0,8%-kal, 1055-re nőtt a júliusi 1047-hez képest. A csatornán áthaladó teljes tonnatartalom 6,8%-kal, 44,9 millió tonnára nőtt a 2024. júliusi 42 millió tonnához képest. Ahmed Kouchouk egyiptomi pénzügyminiszter tavaly augusztus végén kijelentette, hogy Egyiptom 145 milliárd egyiptomi font veszteséget szenvedett el a Szezei-csatorna bevételeiből a 2024-25-ös pénzügyi évben a Vörös-tengeren zajló zavargások miatt. Kouchouk egy sajtótájékoztatón hozzátette, hogy országa rugalmasan tudta kezelni a közpénzügyeket a különböző szervezetekkel való együttműködés és koordináció révén, hogy szembenézzen a kihívásokkal és kielégítse a polgárok igényeit. Kouchouk jelezte, hogy Egyiptom reál GDP-növekedése elérte a 4,5%-ot a 2024-25-ös pénzügyi évben. A miniszter így folytatta: „Egyiptom három vagy négy nemzetközi kötvény kibocsátását tervezi a jelenlegi pénzügyi évben.”

Forrás: [إيرادات قناة السويس تنمو 11% إلى 359 مليون دولار في يوليو الماضي](#)

A hét legjövedelmezőbb és legveszteségesebb befektetési instrumentumai Hürriyet, 2025. szeptember 19.

Az Isztambuli Tőzsdén kereskedett részvények heti átlagban 8,89 százalékkal, az arany grammonkénti ára 0,37 százalékkal, az euró/TL árfolyam 0,39 százalékkal, a dollár/TL árfolyam pedig 0,03 százalékkal erősödött. A BIST 100 index 11 294,48 ponton zárta a hetet, ami 8,89 százalékkal magasabb az előző heti zárásnál, miután elérte a 10 264,25 pontos mélypontot és a 11 297,44 pontos csúcst. A Nagy Bazárban kereskedett 24 karátos aranyrudak eladási ára ezen a héten 0,37 százalékkal, grammonként 4875 lírára emelkedett, míg a Republic arany eladási ára 0,36 százalékkal, 32 912 lírára emelkedett. Egy negyedarany érme eladási ára, ami a múlt hétvégén 8136 líra volt, 0,36 százalékkal 8165 lírára emelkedett. Ezen a héten az amerikai dollár 0,03 százalékkal 41,3800 lírára, az euró pedig 0,39 százalékkal 48,69 lírára erősödött. A befektetési alapok árfolyama 2,89 százalékkal, míg a nyugdíjalapoké 3,14 százalékkal emelkedett ezen a héten. Kategóriák szerint a részvényalapok teljesítettek a legjobban, 5,50 százalékos nyereséggel.

Forrás: [Haftanın en çok kazandıran ve kaybettiren yatırım araçları netleşti](#)

A beruházások 12,1%-kal nőttek az év első hét hónapjában Tunéziában

Muhammad bin Abdul Razzaq, Tunis Raqmiya, 2025. szeptember 17.

2025. szeptember 16-án a Tunéziai Befektetési Hatóság (TIA) közzétette a bejelentett befektetésekről szóló statisztikáit a 2025 januárja és júliusa közötti időszakra vonatkozóan, amelyek a befektetések és a tervezett munkahelyek volumenének jelentős növekedését mutatták. Ezek a pozitív eredmények az ország folyamatos gazdasági fejlődését tükrözik a regionális és nemzetközi kihívások ellenére. A bejelentett befektetések országos szinten 12,1%-kal nőttek az előző év azonos időszakához képest. Az ipari szektor továbbra is uralja a tunéziai befektetési környezetet, a teljes bejelentett befektetések 37%-át és a tervezett munkahelyek 40%-át teszi ki. A szolgáltatási szektor kivételesen jól teljesített 2025 első hét hónapjában, 855,2 millió TND értékű beruházást vonzott, ami a teljes beruházás 22%-át teszi ki, és várhatóan 24 463 munkahely jön létre, ami a teljes rendelkezésre álló lehetőség 46%-át jelenti. Ez az ágazat figyelemre méltó, 25%-os növekedést mutatott a beruházások és 14,4%-os növekedést a várható munkahelyek tekintetében 2024-hez képest, ami megerősíti a fejlett szolgáltatások és technológiai tevékenységek iránti növekvő érdeklődést. A statisztikák azt mutatják, hogy a teljes bejelentett befektetések 72%-a a tíz legnagyobb kormányzóságban koncentrálódik, a Tunisz kormányzóság vezeti a listát, az összes 11%-át vonzva. A regionális fejlesztési övezetek 1,86 milliárd dinárt profitáltak, ami a teljes regisztrált befektetések 47%-ának felel meg, tükrözve a régiók közötti fejlődési egyensúly elérésére irányuló erőfeszítéseket. Ezek az eredmények rávilágítanak a tunéziai gazdaság ellenálló képességére és növekedési potenciáljára, különösen a várhatóan 53 198 munkahely teremtésével, ami 7,2%-os növekedést jelent az előző évhez képest. Ez hozzájárul a munkanélküliség problémájának kezeléséhez és a gazdasági tevékenység fenntartható ösztönzéséhez.

Forrás: [فاع الاستثمارات بنسبة 12.1% خلال الأشهر السبعة الأولى](#)

A GCC digitális tervei a szavak szintjéről a tettek mezejére lépnek

Hajar El Haddaoui, Gulf News, 2025. szeptember 17.

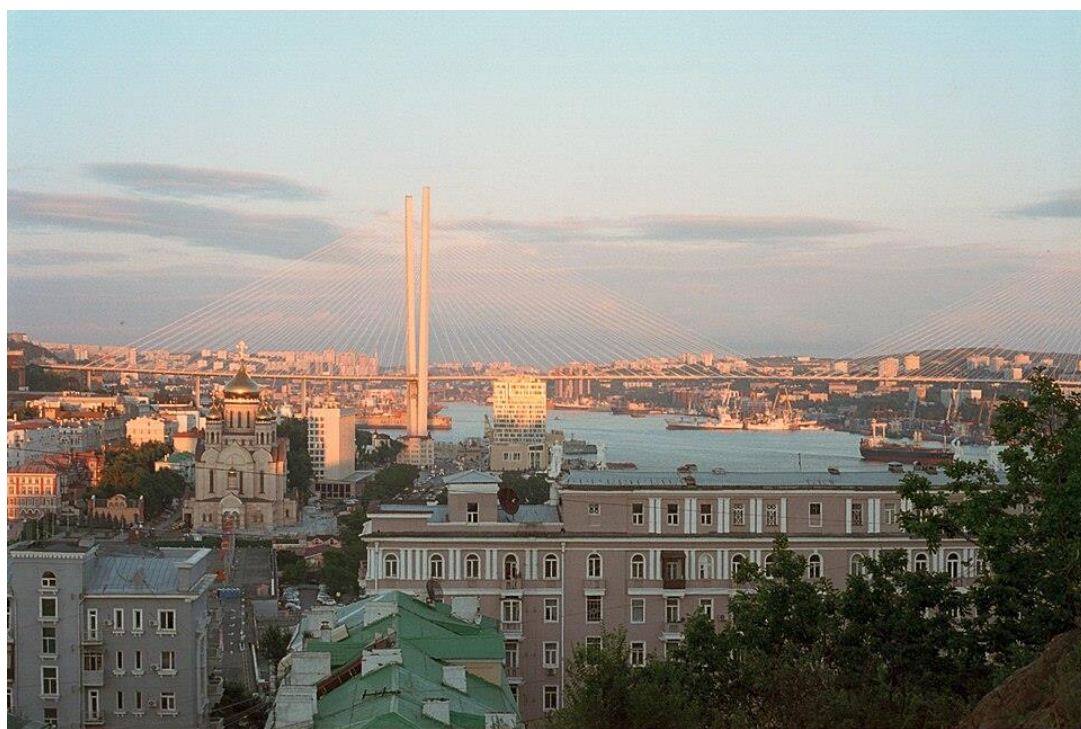
Évekig a digitális gazdaságról szóló megbeszélések tele voltak ígérekkel: együttműködés, összehangolás, innováció. Túl gyakran ezek olyan jelentésekkel és ajánlásokkal végződnek, amelyek inkább porosodnak, mintsem hogy megtörténnének. Ami megkülönbözteti az Öbölmenti Együttműködési Tanács (GCC) és a Digitális Együttműködési Szervezet (DCO) közötti közelmúltbeli megállapodást, az az, hogy határozottan a párbeszéd a megvalósítás felé halad. 2025. augusztus 28-án Rijádban a két szervezet aláírt egy Végrehajtó Programot, amely 2026-ig közös fellépést ír elő az adatkezelés, a mesterséges intelligencia, a digitális kormányzás és a regionális együttműködés terén. Ez a mérföldkő közvetlenül a 2023-ban és 2024-ben megrendezett Digitális Térnyitók (DSA-k) eredményeire épül, és két évnyi megbeszélést egy megvalósítható ütemtervvé alakítja. A rijádi párbeszéd megmutatta a közös tervezés értékét: teret teremtett a nemzeti rugalmasságnak, miközben biztosította a közös prioritások terén elért haladást. A DSA folyamat bebizonyította, hogy a regionális együttműködés lehetséges az egyéni nemzeti ambíciók feláldozása nélkül, és hogy a kollektív összehangolás felgyorsíthatja a digitális politikák végrehajtását. A DCO a hangsúlyt az elemzésről a végrehajtásra helyezte át, az ötletek politikán keresztüli tesztelésére, szükség szerinti adaptálására, és annak biztosítására, hogy az eredmények összhangban legyenek a nemzeti célokkal.

Forrás: [Digital plans in GCC shift from talk to action in new pact](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztsovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Mélyponton az euró és a dollár használata az orosz nemzetközi kereskedelemben

RIA Novosti, 2025. szeptember 15.

Oroszország történelmi mélypontra csökkentette a számára „toxikusnak” titulált valuták — dollár és euró — használatát: az exportban arányuk 13,1%, az importban 14,6% volt a Központi Bank adatai szerint. Ezeknek a valutáknak a használata szinte megszűnt az afrikai (2,9%) és a karibi (2,2%) szállításoknál, jelentősen csökkent az ázsiai tranzakciókban (11,1%). Ugyanakkor az USA és Európa továbbra is euróban és dollárban fizet — 51,8% és 26,1%. Az orosz tranzakciók fő fizetőeszköze továbbra is a rubel: a tranzakciók több mint felét minden régióban, kivéve Amerikát (46,9%), rubelben bonyolítják. Az importban a rubel aránya elérte az 55,1%-ot, ami közel van a 2025 áprilisi történelmi csúcshoz. Oroszország a szankciók nyomására módszeresen csökkenti gazdaságát az euró és a dollár hatásaitól. Elképzelését egyre aktívabban igyekszik érvényesíteni a BRICS és az SCO platformokon is alternatív fizető rendszerek bevezetése által.

Forrás: [Россия сократила использование доллара и евро до исторического минимума](#)

Mezőgazdasági együttműködés került kilátásba Azerbajdzsán és Mongólia között

Ajnur Bajramova, Report.az, 2025. szeptember 18.

Azerbajdzsán mezőgazdasági minisztere, Medzsnun Mamedov találkozót tartott Mongólia nagykövetével, Gombosuren Munkhbayarral, ahol a felek megvitatták a mezőgazdasági együttműködés lehetőségeit. Kiemelt téma volt egy közös munkacsoport létrehozása, a jogi keret megerősítése és az állattenyésztés területén való együttműködés. Mamedov hangsúlyozta, hogy Azerbajdzsán állami támogatást nyújt az agrárszektornak, és érdekelt a Mongóliával való partnerségben, amely a bizalmon és a fenntartható fejlődésen alapul. A felek kiemelték a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok bővítésének jelentőségét, valamint Azerbajdzsán készségét a mezőgazdasági együttműködés elmélyítésére irányuló kezdeményezések támogatására.

Forrás: [Азербайджан и Монголия обсудили создание совместной рабочей группы по сельскому хозяйству](#)

Új eurázsiai szállítási útvonal kialakítása mellett érvel Örményország

Armenpress.am, 2025. szeptember 19.

Szeptember 19-én tartották az Örményország és Kazahsztán közötti gazdasági együttműködési kormányközi bizottság 11. ülését. Az ülés eredményeként szándéknyilatkozatok születtek a kereskedelem, gazdaság, közlekedés, turizmus, egészségügy és oktatás területén való együttműködés bővítéséről. Az örmény fél hangsúlyozta a kapcsolatok fejlesztésének fontosságát az EAEU keretében, valamint a kereskedelmi-gazdasági partnerség kiaknáztatlan potenciálját. Kiemelt figyelmet kapott a közlekedési együttműködés, különösen a Kazahsztán–Türkmenisztán–Irán–Örményország multimodális útvonal, valamint a Kína–Kazahsztán–Irán–Örményország útvonalon történő áruszállítás. Az útvonal jelentős gazdasági előnyökhöz juttatná Jerevánt, amely egyelőre igen korlátozott lehetőséggel rendelkezik az azeri-örmény és a török-örmény viszony rendezetlensége miatt. Az Iránon át vezető útvonal komoly kitörési pont lehetne Örményország számára.

Forrás: [Армения поддерживает проект создания мультимодального грузового транспортного пути по маршруту Казахстан-Туркменистан-Иран-Армения: вице-премьер](#)

Az Üzbegisztánba irányuló átutalások összege elérte a 12,1 milliárd dollárt

Uzdaily, 2025. szeptember 12.

2025 eleje óta 12,1 milliárd dollárnyi külföldről érkező pénzáttutalás érkezett Üzbegisztánba, ami 23%-kal haladja meg az előző év azonos időszakának mutatóját, közli az Üzbég Központi Bank. 2025. júliusában a bevételek volumene csaknem 2 milliárd dollárt tett ki, ami 10,5%-os növekedést jelent 2024 júliusához képest, míg 2025. augusztusában ugyanez az összeg 1,85 milliárd dollárt tett ki, ami 20%-kal több, mint egy évvel korábban volt. A közzétett adatokból az is kiderült, hogy 2025. január–augusztus között a közép-ázsiai ország lakossága 5,6 milliárd dollárral több devizát adott el, mint amennyit vásárolt, és a vételi-eladási pozitív különbözet 40%-kal nőtt az előző évhez képest. Emellett pedig a határon átnyúló átutalások összege is 27%-kal nőtt, elérve a 8,2 milliárd dollárt. Az Üzbég Nemzeti Bank adatai szerint az átutalások fő forrása továbbra is Oroszországból (6,4 milliárd dollár, vagyis a teljes volumen 78%-a) érkezett.

Forrás: [Трансграничные переводы в Узбекистан достигли \\$12,1 млрд](#)

Türkmenisztán Törökország támogatásával valósítja meg a Közép-folyosóval kapcsolatos elképzeléseit

Day.Az, 2025. szeptember 13.

A globális kereskedelem változik, és előtérbe kerül egy új útvonal Kína és Európa között, amelyet Közép-folyosónak vagy Transzkaspi Nemzetközi Közlekedési Útvonalnak neveznek. Ez az útvonal Közép-Ázsián, a Kaszpi-tengeren és a Kaukázuson halad át, és fontos alternatívává válik a hagyományos útvonalakkal szemben. Ebben az új helyzetben kulcsszerepet játszik a Türkmenisztán és Törökország közötti együttműködés. Türkmenisztán a „tengeri kapu” Közép-Ázsiába, Törökország pedig a nyugati csomópont, amely megnyitja az utat Európába. Együtt új tengelyt hoznak létre a globális logisztikában, növelve a szállítási láncok stabilitását. Türkmenisztán fontos infrastruktúrával rendelkezik a Kaszpi-tenger keleti partján, beleértve a Türkmenbashi nemzetközi tengeri kikötőt, amely évente akár 17 millió tonna rakományt, köztük 400 ezer konténert is képes kezelni. Kazahsztán és Azerbajdzsán kikötői biztosítják a rakományok zavartalan mozgását az útvonalon. A tengeri szállítások növelése érdekében Türkmenisztán új kompokat és szárazáru-szállító hajókat vásárol. 2025 júliusában a „Turkmendenizderyaellary” állami ügynökség pályázatot írt ki két Ro-Ro típusú vasúti komp és egy szárazáru-szállító hajó tervezésére és gyártására, válaszul a Kaszpi-tengeren átmenő tranzit iránti növekvő keresletre. 2024 első kilenc hónapjában a tengeri és folyami szállítások volumene 2410 tonna volt, ami 11,8%-os növekedést jelent az előző évhez képest. A török vállalatok aktívan részt vesznek Türkmenisztán közlekedési infrastruktúrájának kiépítésében. Ez nem egyszerűen kereskedelmi ügyletekről szól, hanem stratégiai partnerségről. A török Gap İnşaat vállalat 2 milliárd dollárért építette meg az új Türkmenbashi kikötőt. Ez a projekt fontos lépés volt Türkmenisztán közlekedési rendszerének modernizálásában. A Polimeks vállalat volt a fővállalkozó az ashabádi és türkmenbashi repülőterek építésénél, amelyek így fontos regionális logisztikai központokká váltak. Az asghabadi repülőtér még a Guinness Rekordok Könyvébe is bekerült, mint „a legnagyobb szárnyfesztávolságú épület”. Ezenkívül a két ország aktívan dolgozik a lehetséges akadályok felszámolásán. A vámhatóságok megvitatták egy egyszerűsített vámfolyosó (UTK) létrehozását, amely felgyorsítaná az eljárásokat. Aláírták a nemzetközi koordinált áru fuvarozásról szóló megállapodást, amely segít optimalizálni a logisztikai folyamatokat. Török konglomerátumok, mint például a Çalık Holding (leányvállalatai, a Gap İnşaat és a Çalık Enerji révén) és a Polimeks, részt vesznek az ország kulcsfontosságú projektjeiben, beleértve az erőművek és gyárak, valamint az olimpiai falu építését. A török beruházások nemcsak a hagyományos ágazatok, hanem az új iparágak fejlesztését is segítik Türkmenisztánban. Például a török textilipari vállalat, a Bursali 22,5 millió dollárt fektetett egy gyár építésébe, amely mintegy 1000 új munkahelyet teremt.

Forrás: [Туркменистан при поддержке Турции реализует ключевой узел Среднего коридора](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720